

(14)

Hermans gewerzene Dekan van s' Bosch, en tevens Kanonik van deze Kerk, vallangs overleden, en dit gedaan zijnde is den voorstreeve van Tempelaars met zijne bij zijnde ruiters weder uit dezelve Kerk wortrokken, ghelyk dat alles vermeld word, mit een certificaat getrokken uit de Rolle der vaderschade gehouden te St. Oden Rode, ten jaare 1643, en alwaar zulks voor Scheppen deer Vryheid, door Willem Servaas Hoornens mede Scheppen en Mr Nicolaas Corslaers Schoolmeester en Rector der voorstreevende Collegiale- of St. Odakerk, op eede verklaard werd, ter ernstige instantie van den Heer Otto van Amstel Kanonik der voorzijde Kerk van St. Oda, die 19 October 1643.

Na het vernietigen van dit Kapittel, niet het Rooren van den Roomsch-Katholijken Godsdiest in de Meijery, field de Vice-Deken en Scholaster den Heer Jan Janssen van Aarle zich op als balling. Binnen s' Bosch, in het Convent der Zusters van Oeten, alwaar hij overleed den 23 December 1635. (volgens eene aanteekening door den Kanonik Jacob van Duppen verwaardigd, en nog bewaard gebleven; zijnde, dit Lijstje los in een boekje geplaatst, waaren hij, van Duppen, de Doopelingen uangescherven had, welken hij zedert het jaar 1641, dit H. Sacrament bediend had.) Zijn Wapen, vind men in het Wapenboek van zijn overlijden, vind men in het Wapenboek van het Illustre Ons Lieve Vrouwe Broederschap te s' Bosch, van welke hij Lid was (a)

Heer en Mr Jan Janssen van Aarle, Vice-Deken en Scholaster van St. Oden te Rode, aangenomen Anno 1592, Obit in December 1635.

Na zijn dood werd als Vice-Dekene aangesteld, den Heer en Mr Meirk Ziegens. Denen was Kanonik, en Licentiaat in Beiden de Rechten, was den laasten Dekan, overled als zodanig de 19 Maart 1654, volgens voorstreeve aanteekening.

De plaats van Scholaster, werd na de dood van den Heer Jan van Aarle, vervuld door den Heer en Mr Nicolaus van der Voort, also in 1630 Beneficiat en Kanonik van dit Kapittel werden meld word. Hij overleed den 29 December 1643, maar het gemelde Aanteekening, welke ook (a) zijn Testament, in de Bijlagen, bl. 23.

ook
Steem
He
ann
veus
gemo
1662

Den
leven
voal
leede
bor 1
ling
pasfe
1676

De
voest
Dorp
teerd
Slag
desze
welke
Zoo
re 14
maker
royen
komt
1543
Nispe
de Oor
re 156
Quint
Sintif
Kerk
Colleg
Kappe
Brusse
schap
allier
Jansena
tel, te

1543

Nispe

de Oor

re 156

Quint

Sintif

Kerk

Colleg

Kappe

Brusse

schap

allier

Jansena

tel, te

sch, en te=
overlee=
reven
s weder
it alles
trokken
te St Oden
ts voor
Servaas
das Coes-
voorschree=
verklaard
Heer Otto
v. van St.
, met het
Godsdienst
n Scholas-
zich op
mrent der
bleed den 23
kenigg door
voerdigd,
ijstjen los
van Driessen
welke hijs
t bedoond
d en Jaar
Topenboek
rederschap
(a)

Aarle, Vice-
t Oden te
1592, Obilt

aagesteld;
it was Kano-
was den
de 19 Maart
ning.

de dood van
or den Heer
in 1630,
apittel ver-
Decca ber-
ing, welke
n, bl. 23.

ook beantwoord de inscriptieen van zijne graf-
steen, voor enige jaren nog aanwezig.

Hem is, als Scholaster, opgevolgd den Heer Jo-
annes van Ordenhoven Kanonik die ook te-
vens de latste Scholaster was, en hierf, volgens
gemelde aantekening, als todaanig, den 25 Maart
1662.

Den Heer Jacob van Driessen was de langst-
levende der Kanoniken van dit Kapittel, hij o=
verleefde allen de andere zijne broestelijke mede=
leden, en overleed alhier te Rode, den 5. Decem-
ber 1676, blijkende uit een brief wegens de dee-
ling der statuten schap van denzen Kanonik, ge-
paardeert voor Schepenen alhier den 9. December
1676.

De archiefe van dit Kapittel, behorens de
meestandeel der oude papieren en stukken dor
Dorpshuizen, door den brand van 1583 ver-
teerd zijnde, kuanen wij vorder, geen over-
slag wegens dit Kapittel, nog ook gecne lijst van
deszelfs Dekens, opgetrouw, dan van die geene
welke wij hier en daar vinden vermeld.

Zoo vind men bij Witschans vermeld ten ja-
re 1494, als Onder Dekken Arnoldus Schoen-
makers, en in 1507 Everardus van Amel-
royen. In het neergemeld oud Dorps register
komt bij astens van het jaar 1534, en 29 Maart
1543 als Vice Dekken voor Meester Willem van
Nispen. Bij den Schrywer der voorwaargehaal-
de Oudheid en Geslachten &c, vind men ten ja-
re 1568, vermeld Hubert de Ture van Sint
Quintijn, uit Bourgondie, Kanonik van de Bi-
juntische Hoofdkerk, Proost der Collegiale-
Kerk van St Mauritius te Sabin, Dekker der
Collegiale kerk van Sint Oden-Rode, en
Kappellaan van het Koorlyke Oratorie te
Brussel. Met het invoeren van het Broeder-
schap van den Roosendrancs in de Parochie kerk
alhier, was den voorgemelde Heer en Me Jan-
Janssens van Aarle, Vice Dekken van dit Kapit-
tel, ten jaare 1611.

'Era scripta van Hildeware:

Nobilis haec fossa sunt Hildewariis hic ossa
de Rode et Becke dominae, Rode Comitissae
et Ecclesie haec et de Beek que Virgiris Ode
translat anno fundavit Septuageno
dà Amelbrode solus residens Everard
Sophie canonice vicefungebat ab decim
hunc de quo fuerant haec primus clavis palma
ter quingenieso septembris translocata anno
Nam lapidum quadrum umplata sub aripe
muros huius porticus templi vocis preebatur.

Verhaal van Hildeware.

DE fondatie van dit Kapittel word van alle
oude Schryvers, en daar onder Mircens en
Wichmans, toegeschreven aan de Edele Vrouwe
Hildeware Vrouwe van Rode en Beek en Gra-
vin van Rode, die ook de Kerk van St Oda,
als voor verhaalde is gebouwd heeft, en waarom
men omtijds in die Kerk ook haar jaargetied jaar-
lijks gehouden heeft; waar van men in het Annal
vorsarium of Boek der Kerkelijke diensten, der Kerk
(zegt Wichmans) aldus las. "Op den 20. Augus-
tus is het jaargetied van Hildeware, goeder gedag-
tenis, stichterse der tegenwoordige Kerk." Ge-
melde Vrouwe Hildeware lag ook in die Kerk
begraaven. "Ter oorsake van deze conclusie
(vervolgd Wichmans) in zeker Boek in der Kerk
van Beek, gewonden, heeft den Eero. Heer en M^r.
Jan van Nispen, Deken te Beek, wanneer hij te
Rode gekomen was, in de Kerk te Rode laten
opgraven en uithaalen de plaats waarmen voor-
gaf dat zij begraven lag, en aldaar gewonden
het gebeente van het hoofd en van de andere dee-
len

van Rode, en Franco van Amelroyen overgevoerd
van Rode." Naderhand heeft den Heer Everardus
van Amelroyen Vice-Deken van Rode, ten jaare
1507, dit gebeente van Hildeware in een nieuwe
grafstede overgebracht, en konen steen op hetzelve
geplaatst, waar op (volgens Wichmans) deze vol-
gende Latijnse weisen te lezen waren:

Nobilis haec fossa sunt Hildewariis hic ossa
De Rode et Beke Dominae, Rode Comitis
Ecclesias haec, et de Beek que Virgiris Ode
translat anno fundavit Septuageno.
16 oktober
Van Amelroyen solus residens Everardus
Ist hic Canonicus, vice frangens aliquem Decani,
Huc, de quo fuerant haec primum clause sepulchro.
Terquingenteno septenario translatis anno:
Nam lapidem quadrum umplata sub aripe
anno,
Hujus porticui Templi vicina jacebant."

Dat is:

Hier in dit Graf rust het Gebeente van de Edele
Hildeware, Vrouwe van Rode en Beek, Gravin
van Rode, welke deze Kerk, en die van Beek, ze-
ventig jaar naer de Verheffing van de H. Maagd
Oda gestigt heeft. Everardus van Amelroyen
welke als Kanonik alleen hier resideerde en terwens
Deken was, heeft hetzelve Gebeente van daar het
begraven lag, herwaarts overgebracht, in het jaare 1507,
want het lag voorheen in een vinkante benutting
van gemetselde steenen, onder houten ribbens, bij den
ingang der Kerk. Dene steen werd gevonden
Op 1 Oct. 1913 en ook een gedeelte 2^e arr
hier gebeertlic. Het werd bij den H. Oda
berg begraven en de steen daarop gelegd.
De laagdelen zijn van het graf waarin het gebeente lag.
Gemeilde Vrouwe Hildeware moet worden, van eenne
andere Edele Vrouwe Hilvaris genaamd, onderschei-
den. De overlevering wil dat deze laatste de Kame-
nier of Dienstmaagd van St Oda zou geweest zijn.
Enige Schryvers stellen deze Hilvaris onder de
Heiligen van het Ridsom van St Bosch, en de Sticht-
erse van het Kapittel te Beek, onder andere Gra-
maye in zijn Tarandrice. Dog beiden die gewoelens
worden door Wichmans wederlegd, als hij dies vervolgd: "Want in het levensverhaal van de H. Oda,
(1) Na het bouwen der nieuwe kerkis deze
gegraven met het gebeente voor de sacra-
mentskapel gelegd. —

Dewre:
min' hec ova

Compte

is Ode

egmo

laureat

alij' Hess

un' Elisa' Hulpe

lotus amo

lata sub' lili

phoebea

AR.

word van alle

Mirens en

Edel' vrouwe

Beek en Gra-

van St' Oda,

en waer om

Jaargteid jaan

in ia' het Annis

iesien, dach' Beck

ten 20. Augste =

e, goeder gedag-

ge. Kerk," de =

K in die Kerk

dese concteite

k. in der Kerk

nu. Heer en M'

wonneer haj te

ke Kock laten

waar in een voor-

ari' gecoronden

en de andere die =

en

Lei van het Lijcham, gesloten in eenen vloorkante be-
muringe, onder de aarde en houten ribben. Dit ge-
schiedde op den 5. Augustus 1494, in bijzijn van voor-
recomten Heer en M'. Jan van Nist en Dootor in de
heider Rechten, Anthonius Schoenmakers Vice-Deken
van Rode, en Franco van Grootenhout Scholaster
van Rode, "Waderhand heeft den Heer Everard,
des van Amboynes Vice-Deken van Rode, ten jaare
1507, dit Gebeente van Hildeware in een nieuwe
graafkelder overgebragt, en kenen steen op hetzelver
geplaatst, waer op (volgens Willemars) "dese vol-
gende latynsche wensc u te lezen waren:

Nobilis hic fossa sunt Hildewaris hic os ha
is Regis Ecclesias hanc, et de Beek quae Virginis Ode
prosperitatem Transtulit anno fundavit Septuagano.
Velches Van Amboyna Solas resdens Everardus
1913. Hic Canonicus, vice suangens aliquae Decani,
Hac, de quo facerant haec priorem clavis septulito,
T. mem. Terquingenteno Septuagano translatum anno:
Archies anno,
Hujus particuli Tempuli vicina jacabant."

Dat is:

Hier in dit Graf rust het Gebeente van de Edel' Hildeware, vrouwe van Rode en Beek, "Incoronata van Rode, enkele dese Kerk, en die van Beek, zc= veintig jaar naer de Verhafting van de H. Maagd Oda gesticht heeft. Everardus van Amboynes welke als Kanonicus allen hier resideerde, en tevens Decken was, heeft hetzelver Gebeente van daer. Het gemaal van hag, herwaarts overgebragt, in het jaer 1507 want het lag stokken in deze vloorkante bemuring van gemetselde steenen, onder konten ribbens, by der ingang der Kerk. Dene vlien werd gevonden een / oot. 1913 en ook een Gebeente zc= Sacrum Relicuum. Hiet vende sy den 1913 heilige Reliquieen en de Kleen daeruit gehaelt. Gedachte vrouwe Hildeware moet worden, van eenen andere Edel' vrouwe Hilvaris vermaand, vredesfeli-
den. De overlevering wil dat dese laetste de Koor-
nier of Dienstaagd van St' Oda zou geweest zijn.
Echte Schryvere. Sellen deze Hilvaris ander de Koor-
igen van het Bisdom van S' Bosch, en de Kiecht-
erse van het Kapittel te Beck, onder anderen Gra-
maren in zijn Taxandrie. Dog beiden die Gebeente
worden door Wickmans wiedergeldt, als hij dat ver-
volgd: "Want in het Koorasbestand van de H. Oda,

Cij haet bovenin den precieuse kerke in dese
Graafkelder niet hui behoende voorde vande vaders,

Hoy, die van een zwareellet Heren en Graaf een
Geschenken wierde, den Krijg, in welken hij aan
zijn lichaam had, met het geestelijc Ge-
waad verwisselde, en na maatschapschap van Mr.
Gens zijn gewoonte door Beck gescheide, en daer
hooch zeer de Derviche toonram in de Kerk zwelte,
de wijze der H. Roomsche Kerk, geschildert en gebouwd
schonken zijn. Hier sijteliid van Loeuwele, metal
smeeren, die temporale prijsdienst, om eraf-
lyk en affyd te bezitten. In 't welke de Heertog
van Brabant alleen is voorzogt, en welke verwoest
Gedan is door het Kapittel van Beck, onder Hen-
rig Henric de Eerste, die in 1235 overleed.

Indiceer wij de opgaaf van Ackerslyck, in de Be-
schrijving der Stad en Meierij van s' Rosk, door
der Predicant Stephanus Hanewinkel, ingelast,
voor waerheid bewezen; dat 200 zekere
Vlouwe. Hilvarts haare Maats Hilveram Beck
ontbrekt het jaar 800, voor de eenen heft dan den
Hertog van Brabant, en voor de tweede heft aan
den Bischof vande Lant, gegeven hebben; welke eer-
ste zijne heft bekomen, dat de tweede zijne heft
hou te, een hebben uitgegeven, dat de dater van
de latere Heerlijkhed van Beck zijn oorsprong

Hildevare gevoest is, bewijst Wickmarus mit
de Archief des Kapittels van Beck, als hij schrifft
„Zevenig jaer, na de Verheffing van de H. Oda
(zij is verheven als voor de aangestellet in het
Latijnsche Heere no. 3) heeft de Edel-Vlouwe.
Hildevare, Vlouwe, van Hilvare-Beck en van
Rode, gelicht de Kerk van Beck en d. Kerk van
Rode, ter welken zij begraven ligt. Ter oorza-
ke van deze elangste, in zeker Beck der Kerk

it het ge-
aageene
te Beek
hetzij door
ng der Ge-
r de aan-
t jaar 1000.
aef van
Graaf een
n leij aan-
stelijc ges-
kep van Ds-
vleed, vol-
e, en zeg,
nk welke
deren, na
en geboren
t Beek ge-
nele, metal
iaal was,
om erffe-
de Hertog
elle verzoek
, onder He-
overleed.

gck, in de Be-
Bosch, door
el, ingelast,
u zekere
van beek,
eft aan den
der heft aan
n, welke eer-
ede zijne heft
lat daarvan
oorsprong

Vrouwe
Schmans, mit
is bij schrijft
ou de H. Oda
kent in het
Vrouwe
Beek en van
t de Kerk van
t Tor oorza-
Beek der Kerk
van

van Beek gevonden, heeft den Eerwürdige Heer en
Meester Jan van Nispen, Neken van Beek, wan-
neer hij te Kode gekomen was, in de Kerk van
Rode later opgraven en uitstaalen, de plaats daar
men zeide dat ze begraven lag, en " ziet Bo-
ven, bladz. 16.